

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Główny Konserwator Przyrody
Małgorzata Golińska

NR: 2495 PODPIS JG
WPEŁNIEŁO

DOP-WŚ.055.175.2023.KW
2740424.11106486.9000043
Warszawa, 08-11-2023

2023-11-15

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo, znak: KRIR/JM/795/2023 z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez wilki i podjęcia prac legislacyjnych mających na celu zmianę ustawy o ochronie przyrody w celu uregulowania kwestii odszkodowań, przekazuję następujące informacje.

Zgodnie z art. 126 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez 5 gatunków zwierząt, w tym przez wilki - w pogłowie zwierząt gospodarskich, przy czym odpowiedzialność ta nie obejmuje utraconych korzyści. Niemniej jednak zgodnie z art. 126 ust. 6 ww. ustawy odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa,
- 2) jeżeli poszkodowany:
  - a) nie dokonał sprzętu upraw lub plodów rolnych w ciągu 14 dni od zakończenia zbiorów tego gatunku roślin w danym regionie,
  - b) nie wyraził zgody na budowę przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub dyrektora parku narodowego urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom,
- 3) za szkody:
  - a) powstałe w mieniu Skarbu Państwa, z wyłączeniem mienia oddanego do gospodarczego korzystania na podstawie Kodeksu cywilnego,
  - b) nieprzekraczające w ciągu roku wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na jeden hektar uprawy,
  - c) w uprawach rolnych założonych z naruszeniem powszechnie stosowanych wymogów agrotechnicznych,
  - d) wyrządzone przez wilki, niedźwiedzie lub rysie w pogłowie zwierząt gospodarskich pozostawionych, w okresie od zachodu do wschodu słońca, bez bezpośredniej opieki.

W latach 2020-2022 z powodu braku bezpośredniej opieki nad zwierzętami regionalni dyrektorzy ochrony środowiska odmówili wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone przez wilki łącznie w 146 przypadkach (w 59 przypadkach w 2020 r., w 55 przypadkach w 2021 r., w 32 przypadkach w 2022 r.). Biorąc pod uwagę liczbę wszystkich zgłoszonych szkód wyrządzonych przez wilki w tych latach (w 2022 r. - 979 wniosków, w 2021 r. - 998 wniosków, w 2020 r. - 910 wniosków) należy zauważyć, że odmowy wypłaty odszkodowań z powodu niezapewnienia bezpośredniej opieki zwierząt gospodarskich w okresie od zachodu do wschodu słońca w skali kraju wynoszą ok. 5 %.

W związku z rosnącą liczbą zapytań kierowanych do Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczących pojęcia „bezpośrednia opieka”, odbyło się spotkanie z udziałem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz przedstawicielami wszystkich regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, poświęcone temu tematowi. Zgodnie z ustaleniami, w projekcie nowelizacji ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (UD39) zaproponowano wprowadzenie do art. 126 ustawy o ochronie przyrody ustępu 13 o brzmieniu: „13. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania dobrych praktyk w zakresie zabezpieczania mienia przed szkodami powodowanymi przez gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, kierując się potrzebą zapewnienia jednolitych standardów ochrony i, uwzględniając:

- 1) biologię gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową;
- 2) dobrostan zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową i zwierząt inwentarskich;
- 3) charakter zabezpieczanego mienia.”.

Wobec powyższego przy opracowywaniu ww. rozporządzenia zostaną rozważone i ocenione wszystkie metody zapobiegania szkodom, uwzględniające kryteria opisane w projektowanym przepisie oraz wybrane te, które zapewniają skuteczną ochronę mienia.

Z wyrazami szacunku

Małgorzata Golińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/